

Nejhorší je lidské blbství

Týdeník televize, 11. 9. 2018

Dan Bárta:

Jaké je poselství vašeho pořadu?

Chceme ukázat, že se řada českých přírodovědců významně podílí na zásadních ochranářských projektech v zahraničí, zatímco u nás to skoro nikdo neví. Naše dokumenty ukazují, co tam dělají, jak tam žijí, jaké jsou radosti, úskalí, metody, výsledky a vyhlídky jejich práce. Zároveň je to příležitost, jak na příkladu konkrétního zvířete nebo místa naznačit trochu přírodovědeckých souvislostí.

Podle čeho jste konkrétní zvířata a místa vybírali?

Byla to právě stěžejní úloha nějakého Čecha nebo Češky, potažmo české zoo na nějakém důležitém ochranářském projektu venku. Zvíře, jako předmět ochrany, je pak nedílnou součástí příběhu. Vyprávíme o nich obou.

Z cyklu je patrné, že přístup k záchraně se může dost lišit.

To ano. Natáčeli jsme třeba v Senegal, kde pracovnice České zemědělské univerzity vedou rezervaci, v níž žijí ohrožené antilopy. Funguje to tam také jako safari, přičemž věda, zábava a řekněme byznys tam jsou ve velmi dobré rovnováze, navíc s vazbami na tamější politické kruhy. Na druhé straně je třeba zoolog Stanislav Lhota, naprostý solitér, který se na Borneu snaží chránit Balikpapanský záliv před naprostým zničením v důsledku rozvoje levného průmyslu. K ruce má jen několik dalších nadšenců, přitom oblast je velká asi jako Středočeský kraj.

Točili jste v exotických lokacích. Jak moc to bylo náročné?

Neustále nás omezoval čas a rozpočet. Vzhledem k tomu, že jsme se toho snažili natočit hodně, tak jsme neměli vůbec žádný z volný čas. Buď jsme točili, nebo se přesouvali. Spánku jsme si moc neužili. I když to může vypadat, že jsme si jen poskotali po světě, tak v reálném čase to byla dost honička.

Je to vaše premiéra v podobné roli. Vnímáte se spíše jako průvodce, nebo moderátor?

Spíš jako průvodce. Před kamerou jsem se buď sám snažil říct něco smysluplného, nebo vést s někým rozhovor, což pro mě bylo o dost těžší.

Co je podle vás hlavní příčinou vymírání živočišných druhů?

Sám jsem se na to ptal povolanějších. Na prvním místě stojí invazní organismy, které vytlačují původní nebo zranitelné druhy. A na druhém místě, držte se, stojí tradiční čínská medicína.

Vážně?

Všechny ty prášky ze sušených a rozdrcených parohů, rohů, zubů, drápů, krunýřů, šupin, vajec, varlat, penisů a podobné idiocie a s tímhle kultem statusového placeba související

pytláctví provozované živořícími lidmi. Kdo by tomu na prahu 21. století věřil, že si například bohatý zlatomládežník ve Vietnamu či Číně myslí, že pokud si nasype trochu nosorožčí rohoviny do vodky a do kokainu, nebude mít po mejdanu takovou kocovinu. Takže největší hrozby se tedy vlastně nemění, jsou stále dvě: smůla a lidské blbství.

Dá se s tím bojovat?

Naději vidím v tom, že stále více lidí chápe, že si sami pod sebou podřezáváme větev, jakkoliv současně vím, že vymření třeba veverka běloocasé bude většině lidí úplně jedno. Nicméně kdybych tu naději neměl, těžko bych ji mohl v někom probudit.

ZA VÝZKUM vážek dostal Dan Bárta v roce 2017 cenu rektora Ostravské univerzity.

Zdroj: <https://media.monitora.cz/pdf-preview/2576/49494894-e3c3799292967543949f/>